

REDACTIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia
Brașov, piața mare nr. 30.
Horisori nefrancate nu se pri-
mesc. — Manuscrise nu se
retrimit.

INSERATE
se primesc la Administrațiunea în
Brașov și la următoarele
BIROURI de ANUNȚURI:
în Viena: la N. Dukes Nachf.,
Nux. Augenfeld & Emeric Les-
ner, Heinrich Schalek, A. Op-
pelik Nachf., Anton Oppelik.
în Budapesta: la A. V. Gold-
berger, Ekstein Bernat, Iuliu
Leopold (VII Erzsébet-körút).
PREȚUL INSERȚIUNILOR:
o serie garmonă pe o colonă
10 bani pentru o publicare.
Publicări mai dese după tari-
fă și învoială. — RECLAME pe
pagina 3-a o serie 20 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI

ANUL LXIV.

GAZETA iese în fiecare zi.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 24 cor., pe șese luni
12 cor., pe trei luni 6 cor.
N-rii de Duminică 2 s. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șese
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminică 8 franci.
Se primumeră la toate ofi-
ciile postale din țară și din
afară și la d-nii colectorii.
Abonamentul pentru Brașov
Administrațiunea, Piața mare,
Torgul Inului Nr. 30, etajul
I.: Pe un an 20 cor., pe șese
luni 10 cor., pe trei luni 5 cor.
Cu dusul în casă: Pe un an
24 cor., pe 6 luni 12 cor., pe trei
luni 6 corone. — Un exemplar
10 bani. — Atât abonamentele
cât și inserțiunile sunt a se
plăti înainte.

Nr. 212.

Brașov, Miercuri 26 Septembrie (9 Octombrie).

1901.

Nou abonament la Gazeta Transilvaniei.

Cu 1 Octombrie st. v. 1901

se deschide nou abonament, la care
invităm pe toți amicii și sprijinitorii
fidei noastre.

Prețul abonamentului:

Pentru Austro-Ungaria: pe un
an 24 corone; pe șese luni 12 corone;
pe trei luni 6 corone; pe o lună 2
corone.

Pentru România și străinătate:
pe un an 40 franci, pe șese luni 20
franci, pe trei luni 10 franci, pe o
lună fr. 3.50

Abonarea se poate face mai ușor
prin mandate postale.

Administrațiunea.

Alegerile și Szell.

Poimâne se vor termina alege-
rile pentru dieta ungară și firesce,
că după-aceia s'a constatat ceea-ce
s'a prevedut cu siguritate, că tot par-
tida liberală a invins cu mare ma-
joritate, privirile se îndreptăză din
nou asupra lui Coloman Szell, care
a condus aceste alegeri și lumea
se întreabă, cari sunt planurile și inten-
țiunile lui pentru viitor, și ce urmări
vor avea nouele alegeri asupra mer-
selui lucrurilor înăuntru?

Correspondentul diarului „Neue
fr. Presse”, a avut în privința acesta
o convorbire, cum dice, c'un bărbat
de stat activ din Budapesta și acesta
și-a dat cam următoarele păreri asu-
pra situațiunii după alegeri:

Ministru-președinte, dice amin-
titul bărbat de stat, poate să fiă pe
deplin mulțumit cu rezultatul alege-
rilor, căci prin ele au eșit victorioase
cele două idei fundamentale ale
programului său: „Ținerea strinsă la
baza de drept public nefalsificat și
la liberalism”. Dér, dice, și țera poate
fi mulțumită (?) cu acel rezultat,
căci el formeză o garanță pentru
viitor, deore-ce aceste alegeri ar fi
eșit, pe cât a fost posibil, dintr'o
„curată luptă electorală” (?).

Acum, asigură interviewatul, nu
se mai poate dice ca mai înainte, că
parlamentul n'ar fi expresiunea „voin-
ței nefalsificate a națiunii”. Aici el se
încercă a arăta cât de multe rele
țințese a delătura legea cea nouă
despre jurisdicțiunea Curiei în afa-
ceri electorale.

După lege multe rele ar fi tre-
buit să înceteze. În adevăr însă n'au
încetat, ci, unde mai înainte erau pe
față, astăzi își lățesc veninul lor în
ascuns. Acesta și interviewatul o recu-
noșce, dicend că deși însuși Szell
a condus alegerile, „funcționarii elec-
torali și reprezentanții administrației
n'au știut în ce măsură le este per-
mis a lua parte la viața politică și
a-și exercita drepturile cetățenesci,

Din cauza acesta lupta electorală a
avut caracterul, nedumeririi și nesi-
guranței, dice bărbatul maghiar din
cestiune și adauge: cu toate acestea
rezultatul e strălucit pentru partidul
liberal; el a perdit ce-i drept un
număr însemnat de mandate, dér
acestea erau câștigate mai înainte
numai pe cale nelegală.

Își exprimă apoi părerea de rău
pentru unele cazuri, între cari nu-
mără și căderea lui Tisza la Oradea-
mare și continuă așa: „Ministru-pre-
ședinte nu cunoșce liberali vechi și
membrii ai partidei naționale, a căror
conducător este și cari au primit pro-
gramul său. În noua dietă se așteptă
amalgamarea deplină a acestor două
elemente”.

Mai departe interviewatul vrea
să dovedescă, că acum s'ar pute
dice cu drept, că partidul liberal
dela guvern este efluxul voinței „na-
țiunii” și partidele opozițiunii nu
mai pot dice, că nu li-s'au lăsat
drum liber de a-se valida. Acesta
se încercă să o dovedescă din mer-
sul alegerilor actuale, deși recunoșce
și aici, că în multe locuri s'au ivit
escese și abuzuri.

Se mai mângăie omul lui Szell,
căci unul de ai lui trebuie să fiă —
că el s'a împlinit profeția, că par-
tida populară va eși de astădată cu
60 de mandate, și că cu mare greu
și a putut păstra poziția de mai
nainte. Asemenea nu s'a adevărit, că
apponyștii vor intra în viitoră dietă
în număr îndoit. Szell, dice, a avut
înaintea ochilor tot-deuna numai prin-
cipiile liberalismului și interesele
statului și n'a umblat să facă po-
litică de partid.

În fine dice politicianul maghiar,
că viitoră dietă va fi chemată de
a decide pentru timp îndelungat asu-
pra dezvoltării economice a țării. Și
în privința economică se vor sus-
ține acele principii, pe cari le-a anun-
țat ministru-președinte Szell clar
și hotărât cu privire la cestiunile
economice și financiare, ce vor fi a-se
rezolva cu Austria. În politica inte-
rioră economică va rămâne erași direc-
ția liberală dată de Szell, care con-
sistă în dezvoltarea armonică a eco-
nomiei naționale, așa ca nici un ram
de producțiune să nu fiă preferat ce-
lălalt. Acesta direcțiune și acest spi-
rit vor fi decisive și în marile
cestiuni ale pactului cu Austria, pre-
cum și la încheierea tratatelor co-
merciale cu statele streine.

Un prognostic acesta cum nu
se poate mai strălucit. S'au mai făcut
asemeni calcule ilusioniste, dér vre-un
progres real spre o întorcere a sis-
temului greșit și asupritor n'am vë-
dut. Și în fine ce folosesc toate suc-
cesele momentane în favorul pu-
terii, decât acesta nu este în stare
să asigure viitorul țării prin delātu-
rarea nemulțumirii celei adânci ce
domnesce în sinul popoarelor ei?

Pressa maghiară despre națio- nalități.

„Faptul, că vr'o cincî Slovaci și un
Sârb au reușit să dobândescă mandate de
deputat cu prilejul alegerilor pentru dietă,
a scos erași din sărite presa maghiară. Cu
furia nebunului se aruncă foile jidano-ma-
ghiare în contra naționalităților nemaghiare
timbrându-le de dușmani și trădători de patriă.”

Organul jidanului Weisz-Veszi „Buda-
pesti Napló”, care stă aproape de marele
„impăciuitor” Coloman Szell, în primul său
dela 3 l. c. dice, că mișcarea naționalistă
are acum o reprezentanță în dietă, —
fapt, care trebuie să preocupe în mare mē-
sură opiniunea publică maghiară. „Ați —
dice — au intrat Slovaci, mănă vor dori să
între Sârbii și apoi Români... În fața
acestei aparițiuni e de dorit, ca ori-cât de
acute ar fi contrastele între partidele nō-
stre parlamentare, ele se se unescă în con-
tra acestor dușmani interni și să întemeize
împotriva lor o tabără unificată a maghia-
rimei cu sentimente patriotice, care să sdrō-
bescă și să oalce în picioare ori-ce tendință
centrifugală”....

„Budapesti Napló” ne numesce așa-
dér dușmani interni. Bine să ni-o notăm.

„Magyar Hirlap”, tot guvernamental,
după-aceia vorbeșce despre „națiune și stat
unitar”, dice, că intrarea unei partide na-
ționaliste în parlament, fiă ea cât de mi-
nimă, „însemnă începutul destrămării uni-
tății naționale”, ér oei-ce trimite deputați
naționaliști în dietă, „declară războiul unității
naționale maghiare și unității statului”. Apoi:
„declarărea de război este trădare de patriă”.

După-ace unii ne fac „dușmani in-
terni”, alții ne aruncă miserabila insultă,
că suntem „trădători”. Și asta e bine să ni-o
notăm.

Vine acum „Politikai Hetiszemle” și
o spune pe față, că Maghiarii trebuie să lu-
creze cu mijloce excepționale contra naționali-
tăților și că față de naționalități nici-decum
nu pot fi aplicate punctele de vedere ale dreptu-
lului, legii și dreptății. Continuând scrie:

„Dér și până când vom ajunge la
„ultima ratio rerum”, prin dispozițiuni legis-
lative și de guvernare excepționale, trebuie să
prevenim posibilității, ca neajunsurile na-
ționaliste să se înverineze, nisuițele na-
ționalităților să fie încurajate, să prindă
putere. În privința acesta nu-i permis să
ne înspăimântăm de a recurge la cele mai
energice dispozițiuni, avem trebuință de
măsurile cele mai tari. Față de nisuițele na-
ționalităților e îndreptățită forța, vim vi re-
pellere”, fiind vorba aici de o luptă pe
viață și pe mōrte. Ér mijlocele apărării
juste, nu pot fi determinate. Lupta pe mōrte
nu alege mijlocele. Dacă cel-ce fiind aproape
să se încece, pentru-ca să scape el, omōră
pe un altul, nu se pedepșese. Apărarea
vieții e „suprema lex”. Maghiarimea poartă
o luptă de proprie apărare contra naționa-
lităților, cari în primul rând tind la des-
membrarea țării, după hotarele de limbă, și
dēcă ajung la acesta, celelalte urmēză dela
sine. Dēcă desface unitatea ideii de stat
maghiar, după ea se surpă totul. Tocmai
de aceea trebuie să grijim nu numai de pă-
reți, căci dēcă inamicul ajunge în apro-
pierea acestora, pericolul e fōrte mare, ci
să păzim cele 77 de șanțuri ale apărării
ideii de stat maghiar. Să nu lăsăm se pē-
trundă dușmanul nici baremi în cel mai din
afară șanț. Nici o palmă de loc să nu-i lă-
săm înainte, ci cât mai departe să-i ținem
și să-i respingem pe dușmani”.

Nu-i așa, că bălaurii șovinismului tur-
bat sciu să-și facă datoria în a agita și
ațîța masele jidano-maghiare contra na-
ționalităților?

Alegerile în cercul Turdei.

De pe valea Hēsdatii, 6 Oct. 1901.

Pōte nicăiri în țēră preoțimea și în-
vătătorimea română n'a pēcătuit așa greu
contra pasivității, ca în cercul electoral al
Turzii. Aici preoții și invătătorii români,
fară deosebire de confesiune, cu prea mică
excepțiune, în massă au luat parte la ale-
gerea de deputat, mergend căți-va cu opo-
siția, cei mai mulți cu guvernul. Acestă
tăioșă e efectul miserabilului „subsidiu
de stat”.

Abstrăgēnd dela dascăli, cari în tică-
loșă au întrecut pe preoți, unii din acești
din urmă, bunăoră: Iosif Balint din Petri-
dul-inferior, om bătrân, nepotul prefectului
din 1848 Simion Balint, Ioan Tămaș din
Ciurila, ginerele tribunului-preot Ciurilean,
Iosif Florian din Sălicea și alții neimpăr-
tășiiți cu subsidiu, au mers, ca să se facă
vrednicii de el pe viitor; cei mai mulți
însă, ca să nu-l piardă. Motivul acestor
nemernicii e cunoscut; nu înțeleg însă, ce
au căutat în opoziția între alții preotul
Silvașului Emil Marc, cel care face atăta
svon cu corespondințele sale în „Tribuna”
fără a-o abona măcar.

Cari au luat parte și cari nu la acestă
alegere, pe toți cu numele nu-i pot soi,
caci noi esternii, cari ținem la pasivitate,
nu ne putem presenta la locul alegerii ca
privitori, pentru-ca să putem culege date,
fără de-a fi considerați de votanți nu nu-
mai de partidele maghiare, ci chiar și de
ai noștri. Atăta am aflat dela un votant
intelligent, că de pe valea noastră dintre
cei independenți nu au fost la votare din-
tre preoții cu subsidiu: Ioan Maro din
Muntele Băișorii, Teodor Bordan din Lita
română, Stefan Mariș din Șutū și Vasilie
Farcașan din Hēsdate; dintre cei fără sub-
sidiu: George Suciș din Indol și Iosif Hă-
țagau din Sălicea de jos, ceialalți începēnd
chiar dela Turda până la munte au fost
toți. Minunat i-au apostrofat pe acești rē-
tăoșiți un primar cătră preotul său: „nu-
mai popii, dascălii, birasele și notarii au
stat cu drēpta. S'au fost mesteocat rău, nu
soia!, ce se alege: care-i popă, care-i Jidov?
avēnd toți barbă”.

Dér apoi pentru slugărnicia lor le-au
și plătit turdenii turdenesce: ca la co-
mandă i-au scuipat în față, de nu-i puteai
cunoșce, i-au înjurat cocșesce, i-au urmărit
cu epetete de: „tolvaj”, „kutya”, „marha”,
etc. și ei toate le-au suferit în liniște de
frica altor eventualități mai serioase. Au su-
ferit adevărat martiriu, ca Christos înainte
de răstignire, numai motivele variază.
Acela pentru salvarea omenimei, aceeașia,
ca să „șee bani” în detrimentul națiunii
române. Erau vrednicii de totă compătimi-
rea, nu sciau, ce să facă, ca să scape de
insulte opoziționalilor: unii cereau penele
dela cunoscuții lor opoziționali, ca să le
pună în pălării și prin acesta să aducă în
rētăcire pe opoziționali necunoscuți, alții
se virau la spatele altora, ori se șguliau în
trășuri, ca să nu fiă vëduți. Zeloșii dascăli
apoi în toate au fost soți de suferință preo-
ților. Unii ca și alții vor ține minte acestă
alegere și în veci nu vor mai dori alta.

Norocul, că a invins opoziția, căci
alt-cum o pățiau și mai rău: mulți ar fi
măncat băta grōznice, și cine ar putē ga-
ranta, că outare preot său dascăl nu ar fi
murit mōrte „mucenicōșă” între zidurile
Turzii?

Pe lângă atari „conducători“ e imposibil, ca poporul fără de carte să observe concluziile frunțașilor români și când cugeți la acea, cum a fost preoțimea română pe la anii 60 și mai înainte și cum este ea azi, îți vine să desperezi de viitorul națiunii române, căci cu iepuri și geștari nu faci treabă.

Ce privește „curățenia alegerilor“, spre ilustrare aduc un singur caz. Proprietarul din Indol Traian Vlăsa, fiul fostului vice-protopop Petru Vlăsa, pe care numai morțea l'a scăpat de temnița ungherească pentru ținuta sa românească, — mai întâi și-a promis votul candidatului opozițional Dr. Vertan Endre, avocat în Turda, iute însă, se întorce și prinde a coteși prin comuna sa cu mare zel pentru candidatul liberal Papp Samu, pregătindu-se pe diua alegerii de ospet gras pentru alegători.

Cred, că i-au mai făcut și promisiunea, că-l va restitui în colectoria perdată. Sciu însă aceea, că singur a mai adăus: „Nu-i adevărat, că mi-au dat 500 fl., precum se vorbește. Am adus pușinel de ospet și cărașia pentru alegători“. Tote silințele însă i-au rămas fără nici un efect, căci doi alegători peste noapte au fugit la opoziția, opt au rămas acasă și la liberali au mers singur ei și primarul. În o singură generație cum degenerază omul!

Că toate aceste așa s'au petrecut, nimeni se nu se mire! În aceste părți cu excepția a doi preoți, nimeni nu oțesece fôia politică română, deși li-s'au recomandat din parte competentă de repetite-ori. Ba sciu preoți, cari afară de liturghier, evangeliă și molitvelnic, în veci nu deschid altă carte.

— c. —

Din străinătate.

Infrățirea sërbo bulgară. Ca o contrabalansare a infrățirii dintre Români și Greci, — scrie „Ap. Naț.“ — au început manifestațiunile de simpatie între Sërbi și Bulgari și, bine-înțeles, că trebuie să punem la socotă și pe Muntenegreni, câte și trele aceste popore fiind sub scutul Rusiei. În fond, această mică triplă alianță nu e formată, decât de Rusia, care pretinde, că înamica sa, Austria, ar fi pus la cale infrățirea greco-română. Așa se anunță, că ministrul de externe bulgar Danef în trecerea sa prin Belgrad a avut o convorbire cu Vuici, primul ministru al Serbiei. Convorbirea a durat aproape două ore și tema ei a fost, încheierea unei convențiuni sërbo-bulgare. Danef a fost invitat la un banchet la curte, Regele și Regina Serbiei venind într'adins la Belgrad pentru acesta. Nu numai atât, se scie, că învățătorii bulgari au făcut o vizită la Belgrad învățătorilor sërbi. Învățătorii sërbi vor înapoi vizita lor, mergând la Sofia. Astfel vom avé în Balcani o situațiune politică ca cea din Europa, vom avé o triplă și o dublă alianță, care se sperăm, că va pute menține ordinea, ce așa de des e turburată în această peninsulă.

Convenția politică româno-grecă. Afiam din isvor vrednic de credință, — spune diarul atenian „Embros“, — că se urmează negocierii între România și guvernul grecesc pentru stabilirea condițiunilor unei convențiuni politice între Grecia și România. Convenția această va fi o complectare a convenției austro-române. Apropiata vizită a Regelui George la Sinaia va fi reclamată de necesitatea semnării convenției. Regele George a luat mai întâi asigurări, că Regele României, deși evită oălătoriile pe mare, deore-ce suferă de rău de mare, a hotărât totuși să viziteze pe Regele grec la Atena în Martie viitor, ca să se pecetluască convenția dintre cele două popore.

Regimul parlamentar în Muntenegru. Diarul „Gaulois“ scrie, că din Muntenegru vine o veste tristă: regimul patriarhatului princiar are să se schimbe în regim parlamentar. S'a făcut și în Egipt înainte de asta cu 25—30 de ani o încercare de-a introduce acest regim, pe care noi îl datorim Engliterei. Tera — dice „G.“ — alese câți-va deputați, chedivul îi

convocă și făcu parlamentului onorea de a-l presida. Istoria a păstrat discursul de deschidere. Eță-l: „Un parlament se compune tot-deuna din dreapta și din stânga. Cei ce-mi sunt prieteni să trecă la dreapta, ér ceilalți să trecă la stânga“. — La aceste vorbe se începă o imbulzală ne mai pomenită. Toți deputații se repeziră la dreapta. Acestă sedință memorabilă n'a avut continuare. Chedivul a declarat sesiunea închisă și nu s'a mai redeschis nici-odată. Diarul „Gaulois“ doarece, ca și Muntenegru să imiteze Egiptul.

Congregațiunile franceze. Esistă în Franca, după statisticele oficiale ale ministerului de interne, 753 congreagațiuni neautorizate, dintre cari 147 de bărbați și 606 de femei. Aceste 753 congreagațiuni posedă 4,292 stabilimente, dintre cari 2,010 sunt ale bărbaților și 2,282 ale femeilor. Numărul congreagațiunilor autorizate se ridică la 910, dintre cari 905 de femei și 5 de bărbați. La ministerul de interne s'au primit 416 cereri de autorizațiune, dintre cari 370 pentru femei și 44 pentru bărbați. Printre congreagațiunile, cari au solicitat autorizațiunea un număr ôre-care din ele au fost deja autorizate pentru unele din stabilimentele lor. Printre acestea se găsesc și congreagațiunea surorilor dela Saint Vincent de Paul, cari au 1,045 stabilimente, dintre cari numai 80 sunt autorizate. Congreagațiunea lazariștilor se găsesc în aceleași condițiuni. Acestă congreagațiune are 50 stabilimente, dintre care numai unul singur e autorizat... În abația Fontfroide (Aude), un bătrân religios ajunsese într'o stare, încât n'ar fi putut urma pe confrății săi. Când află însă, că trebuie să plece imediat, muri pe loc. Religiozii din Fontfroide au întârziat plecarea lor, pentru a-l pute înmormânta.

Liga irlandesă a ținut zilele trecute o mare întrunire sub presidenția primarului orașului Dublin. În această întrunire s'a cetit o scrisore a d-lui William O'Brien, deputat, exprimând speranța, că, dacă regele engles ar pune în execută proiectul său de-a vizita Irlanda în anul viitor, Liga ar reuși să creeze o stare de spirit de natură să convingă pe Majestatea Sa, că sosesc în „mijlocul unui popor nemulțumit, căruia nu îi trebuie, decât armele și pornirea Burilor pentru a arăta ura sa contra Angliei cu o energiă egală aceleia a Republicilor din Africa de Sud“.

La Turnul Roșu.

Un German, petrecând cât-va timp în părțile ardelenne, a scris mai multe foiletone în marele diar „Kölnische Zeitung“, în cari și-a descris diferitele sale impresii. În unul din aceste foiletone, publicat în numitul diar sub titlul de mai sus, se ocupă în mod forte simpatice de Români. Foiletonul acesta nu mai este foileton, ci un imn apologetic la adresa Românilor, pentru care îi adresăm anonimului foiletonist mulțumirile noastre. Eță numitul foileton în traducere:

În Gușterița, un sat, în care locuesc 750 de Români alătura cu un număr egal de Sași, amintirile noastre sburau la Colonia, orașul de lângă Rhin, colonia de odinoră romană, numită „Colonia Agrippina“. Atât în Gușterița, cât și în Sibiu și aici la Turnu Roșu jumătate din amintirile noastre sburau și la Roma, la Campagna Romana, Etruria și Toscana. Aici sunt, nu departe de Turnul Roșu, — un turn, după cum se dice, înroșit de sânge turcesc situat pe un deal la intrarea în strimțore — satele românescoi Tălmăcelu și Boița. Ni-se părea că trecem printr'un sat de Volsci sau alt cuib vechi italianesc. Bivoli negri cu cornele răsucite ca în Campagna, pășesc agale prin ulițele satului, porci negri grohotesc pe lângă pragurile caselor, în tocmăi ca la Volsci. Pe prispale caselor șed femei bătrâne ca niseo parce, cu tortul pe fus. Femeile nu pôrtă vara altă haină, decât o cămașe lungă de pânză, încinsă la mijloc, dinainte o fotă

de colore brună, vârgată cu verde, ér din- apoi altă fotă, care ajunge până jos. Acest costum este italianesc. Casele stau aici cu fațadele acoperișului spre uliță, așa însă oă zidul fațadei este puțin oblic în spre marginea uliței. Aosta am văduț'o de asemenea în unele ținuturi ale Italiei. Dér fisionomiile! Capete cu părul negru, o colore negră-albastră, ca în Toscana, ochi castanii și negri la femei, ochi de forma migdalelor, cari îți sugerază impresia unei madone de Rafael, bărbia rotundă a Junonei și formele pline ale obrazilor, tipul arienelor romanice.

Și apoi bărbații — tot capete din Toscana și Etruria, cu sprincenele lor negre, cu ôsele maxilare și ale feței înguste, înalți ca niseo figuri de ale lui Michel Angelo. Cu un cuvânt un popor de coloni forte vechi romani, ai căror străbuni s'au stabilit aici cu mult înainte de a fi pètruns în Italia de nord rasa blondă a Longobarșilor. Am văduț între bărbați tot capete cunoscute italiensesco și ce colecție alésă de fete și femei frumoșe am remarcot atât în Sibiu, cât și la teră! După formația ochilor, am recunoscut, că între acești Români și vechii Slavi s'a făcut un amestec de sânge. Dér asta nu însemnează mai mult față cu impresia generală, decât însemnează invasia temelor de cuvinte slave, ce se găsesc astăzi în limba românească. Limba acesta pentru cunoscătorul vechii latine și al dialectelor italiensesco nu este decât un dialect italianesc, care a conservat multe elemente din periodele mai vechi ale limbii latine. Din timpurile colonisării romane au intrat în aceste ținuturi originar germanice, mai târziu slave, multe cuvinte slave în această latină. Dacă însă astăzi citești un diar din Bucurescoi, pe cari le găsim aici în Ungaria pretutindeni, vedem că cuvintele slave dispar din ce în ce, căci se pôte observa, că scriitorii români le înlocuesc éráși cu cuvinte latine, întocmai cum stîrpim și noi cuvintele străine.

Nimeni n'are nici un motiv să-și bată joc, dacă Români se consideră cu mândria drept descendenți ai Romanilor. Ei sunt în realitate și cu adevărat descendenții lor, cel puțin aici în Ungaria. Și trăsesc pe un pământ, care păstrează în sinul său cea mai veche cultură colonială romană, întocmai ca și pământul dela Colonia, Trier și Mainz. Acolo unde Oitul trece spumegând prin strimțore dela Turnul Roșu, stă și un „Turn roman“, care însă, ca multe altele în asemenea materie, este controversat de archeologii și etnologii, cari au văduț puține lucruri cu ochii lor proprii. Noi însă îl considerăm de forte veritabil, deja pe basa materialului, din care este alcătuit. Ér în muzeul, „Bruckenthal“ din Sibiu găsim, pôte încă puțin apreciată după valoarea ei istorico-culturală, o colecție întregă de obiecte vechi romane săpate în ținutul Sibiului în Apulum (Alba Iulia) și în alte părți. Aici sunt altare vechi romane cu litere I. O. M. (Iovi optimo Maximo) săpate în piatră și cu capul de taur, un altul cu inscripția *Iunoni Reginae Populo* (Reginei Iunona de cătră popor), resturile unui monument de al lui Mithras, unde cănele sare pe tinerul divin; un relief de al lui Mithras, unde eroul cu boneta frigiană viră mâna în gura taurului. Lucrarea este în parte forte bună, cu toate momentele arhaistice și cu toate stricăciunile; forte frumoșă este însă o ciască găsită la 1851 la Ulpia Traiană cu sentința lui Paris. Apoi statuete frumoșe, un Apollo de bronz, un torso al lui Hercule à la Farnese, o Hekate tricorporă, o statuă în costum de senator, ne istorisesc multe despre starea culturală a străbunilor actualilor Români.

Esecutarea arată peste tot o înrudire în perfecțiunea artei din provinciă cu săpăturile din muzeul Paulus din Worms. Ca și acolo, așa găsești și aici câte o piesă, ce surprinde prin frumuseța ei. Dacă mai amintim, că aici se află și o bucată dintr'un tub de calorifer vechi roman, atunci ne putem reconstitui un tablou despre modul de viață al străbunilor Români — Români, cu întreg luxul lor provincial. Ér femeile cu frumoșii lor ochi de migdale

ară și sapă și string ocucruzul și astăzi pe de-asupra ruinelor strămoșilor, ca și cum aceștia s'ar scula mereu și ar eși la lumină din sarcofagele lor, să trăiesc pe deasupra ruinelor în strănepoșii lor o viață dulce, în mânia Maghiarilor. Prăpăstioși și până la nori se înalță păreții munților dela Turnul-Roșu împrejmuind apa spumegândă, ce curge printre ei. Ți-se pare, că de aici se trece într'o altă lume. Intunecat era cerul de-asupra noastră, munții erau acoperiți de ceta. Ni-se părea, că vedem una dintre cărările lui Dante, cari conduceau într'o nouă și întunecată regiune a Infernului.

Așa sosim la frontiera României, unde un nou pod de fer încalecă riul tumultuos. Aici se începe țera politică României, în realitate noi de multe zile eram deja în România și vom rămâné încă mult timp, căci exceptând pe țeranul german, ca proprietar de pământ, și pe burghezul german, care menține comunitatea orășenescă prin industriositate, comerț și timbru german, — apoi totul este în comitatele acestea în mână românescoi seu cel puțin sub sîrguință românească pe un teritor, care pôte e mai mare, decât actualul regat al României. Român o scie acesta. Mândru trece țeranul roman, cu carul cu patru, cai prinsatul german. Deja departe se aud clopotele celor patru cai, inhămați într'o lină uul lângă altul. Cu mândria romană priveșce el la celelalte națiuni, cantă a-și largi proprietatea și se pregătesce deja la viitoare dominațiă a rasei sale în aceste părți. El scie, că are o țera sigură de rezervă și că nici-odată nu va pute fi maghiarizat, ori cât i-ar atârna guvernul dela Pesta înaintea nasului țidule maghiare pe cari se află scrisă și localitatea ungherească, până acum încă nedescoperită, numită Bécs.

SCIRILE DILEI.

— 25 Septembrie v.

Peregrinagiu la mânăstirea Dealului. Duminecă peste două sute de persoane numai din Bucurescoi, membrii ai Ligei, studenți și alții, au plecat din Bucurescoi c'un tren special la ôrele 7 a. m. mergend în peregrinagiu la mânăstirea Dealului, la mormântul marelui Mihail Vodă Vitezu. În gara Titu s'a făcut întâlnire cu peregrinii sosiți dela secțiunile din provinciile ale Ligei și cu toții au plecat spre Tirgoviște. Programul pelerinajului a suferit însă o însemnată modificare. Trenul nu s'a mai oprit la Tirgoviște, ci în stația Teiș, acolo au descins pelerinii pentru a merge apoi la mânăstire.

Manevrele române. Regele Carol va pleca din Sinaia Miercuri sera 26 Sept. v. cu un tren special acompaniat numai de principele moștenitor și casa militară la câmpul de manevre dela Sihlea, unde va fi cartierul general. Manevrele vor începe la 24 Septembrie v.; prima luptă va avé loc la 27 Septembrie, a doua la 28, pe valea Râmnicului. În sera de 28 Regele va descinde la R.-Sarat la d-l C. Lupescu. La 29 Septembrie va avé loc marea revistă. Sera va fi marele banchet militar la Râmnic, la care vor fi invitați toți șefii de corpuri. După banchet Regele se va întorce la Sinaia.

Sosirea Regelui Carol la Sinaia. Regele Carol, însoțit de d-nii colonel Mavrocordat și loc.-col. Georgescu, a sosit în gara Predeal Sâmbătă la ôrele 4.31. Pe peronul gării, frumos împodobit cu verdetă și cu stéguri naționale, Regele a fost întâmpinat de Principesa Maria și de Principele Carol și Principesa Elisabeta; de d-nii d-l Sturdza, președintele consiliului, și de d-nii miniștri: P. S. Aurelian, G. D. Pallade, Spiru Haret, Ioan I. C. Brătianu, C. I. Stoicescu și B. M. Missir, d-l Al. Ghica Brigadiru, ministrul țării la Constantinopole, generalul Warthiadi, precum și de un număr public. Elevii școlii din Predeal, în frunte cu profesorii lor și cu drapelul școlii înșirați pe peron, au întonat la scoborirea din vagon a Soveranului, imnul regal. Trenul regal a plecat din gara Predeal la ôrele 4.41 și a ajuns la Sinaia

la orele 5.10. Pe peronul gării așteptau: I. P. S. S. Mitropolitul Primat, membrii corpului diplomatic, autoritățile publice, precum și mai multe persoane, domni și doamne, aflate încă în viligiatură la Sinaia. Regele și Prințesa Maria au binevoit apoi să se întrețină mai mult timp cu persoanele prezente, după care apoi urcându-se în trăsură împreună cu micii Prințipi, s'au dus la Castel.

Congresul bisericii sârbesci. O foie din Budapesta anunță, că ministrul-șef de cabinet Coloman Szell va propune monarhului, deja în decursul acestui an, convocarea congresului național bisericesc sârbesc. S'ar fi designat deja și persoana comisariatului guvernial.

Inaugurarea monumentului lui Pasteur. Duminecă, comuna Arbois din Franche-Comté, era în sărbătorire. Se desvâlea monumentul unui din cei mai glorioși fiți ai Franței și tot-deodată una dintre cele mai strălucite celebrități ale omenirii: monumentul lui Louis Pasteur, descoperitorul microbilor. Municipalitatea acelei modeste comune a luat inițiativa unei subscripții publice și în cel mai scurt timp posibil această a fost cu prisos acoperită. Monumentul a fost executat de sculptorul Dailhon, mult apreciatul autor al principalelor decorații din capela ridicată în strada Jean Goujon, unde acum trei ani s'a întâmplat terribilul incendiu dela „Bazarul de Caritate”. Nu e locuitor din Arbois, care să nu cunoască invențiile și descoperirile marelui savant, care venea să se petreacă acolo vacanțele, încunjurat de venerația tuturor. Sărbătoarea a fost cu totul impunătoare. Decorația, ministrul coloniilor, care reprezenta guvernul, a rostit o cuvântare amintind ceea ce omenirea datorează lui Pasteur, și felicitând municipalitatea din Dôle. Ministrul spanie, cum institutul Pasteur a format o comisiune, care se mergea la Brasilia spre a studia frigidurile galbene, cari acolo sunt în stare endemică și cari fac atâtea ravagii în coloniile franceze. După Decrais a vorbit Liard, membru al Academiei și director al învățământului superior, arătând marile merite științifice ale lui Pasteur, sufletul lui bun și patriotismul viu de care era înțeles că era înzestrat. S'au distribuit mai multe decorații printre membrii comitetului pentru ridicarea monumentului. Musica municipală cânta în tot timpul; trupele de infanterie din Salins dedeau onorurile militare. Tote casele erau pavozate. Monumentul e simplu și natural. Pasteur e figurat stând pe un fotoliu, pe brațul drept al căruia se rașină mâna stângă, în care ține un instrument de laborator.

Episcopii catolice vacante. Un diac maghiar ne aduce știrile, că într'unul din ultimele consilii de ministri s'a pertractat cesiunea numirii de episcopi catolici în scaunele vacante dela Iauriu, Sabaria și Alba-Regală. În acest din urmă loc, spune numita foie, cele mai multe șanse de a fi numit le are Dr. Varosy, care după numita foie între multe alte merite îl are și pe acela, că fiind rector al seminarului central din Budapesta (unde se află și 15 teologi români) a stirpit certele de naționalitate. — Ore în ce mod?

Poliția particulară a moștenitorului de tron german. Împăratul Wilhelm, îngrijat de siguranța fiului său, de câte ori călătorește unde-va, îl înconjoară cu o brigadă întregă de agenți secreți, aleși dintre cei mai isteți detectivi din Berlin. Când prințul a fost în Olanda, o bătrână bolnavicioasă și sbrăcită era mereu în urma lui. Într'o zi, în Amsterdam, prințul moștenitor intrase în hotel; sermana babă istovită de oboseală se rădă de un grilaj din fața hotelului. Unui șambelan din suita prințului i-se făcu mila de nenorocita femeie bătrână, eși din grupă și apropiându-se de dânsa, îi dădu o monedă. Femeia nu-i refuză, dăr în același timp îi rise în nas în mod ironic. Șambelanul, abia după ce s'a întors în Germania a aflat cu mirare, că pseudo-cerșitoarea nu era alt-cineva, decât inspectorul principal al siguranței,

Batelt, însărcinat de împăratul cu supravegherea fiului său.

Mișcarea populației în Bucuresci. După buletinul serviciului sanitar al primăriei, au fost în Bucuresci, în cursul lunii Iunie 666 nașteri (fără nașteri morți), mai puțin cu 11 decât luna Maiu, și după religii s'a născut 487 ortodocși, 65 catolici și protestanți și 114 mozaici. Decese în această lună au fost de 624 în loc de 591 a lunii Maiu, prin urmare mortalitatea a crescut cu 33 casuri; și după religii au murit 489 ortodocși, 65 catolici și protestanți, 63 mozaici, 1 necunoscut. Bolele predominante au fost: boala organelor digestive 129 casuri de morți din care 113 enterite și gastro-enterite, mai cu seamă la copii. Din boala organelor de respirație au sucombat 85, din cari 66 pneumonii. De altă parte, rușea a făcut în cursul lunii 19 victime, difteria și crupul 13, tusea convulsivă 2, febra tifoidă 2, scarlatina 12 și disenteria 9. De tuberculosă au sucombat 92. Neoplazme au fost 11 casuri de morți. De paludism s'au înregistrat 7 decese, mai puțin cu 1 decât în luna Maiu. S'au celebrat în cursul lunii Iunie 116 căsătorii, și divorțuri 20. Copii născuți morți au fost 22.

Excursiunea statisticianilor. Membrii congresului internațional din Budapesta au făcut o excursiune pe Dunăre până la Turnu-Severin.

Persia se europenizează. Persia urmează exemplul Japoniei. Din ordinul Șahului, în curând vor fi trimiși 150 de tineri în principalele capitale ale Europei cu scop de a face studii înalte pe cheltuiala guvernului persan. Acești tineri, designați prin fermanul Șahului, aparțin cu toții celor mai distinse familii din Persia.

Aurul rusesc. Rusia era până la 1896, epoca marelui reforme monetare a lui de Witte, una dintre națiunile cele mai sărace în monedă de aur. Astăzi este una dintre cele mai bogate. Acest miracol s'a întâmplat în ultimii patru ani, în cursul cărora suma monetelor de aur, ce s'au bătut în Rusia a atins cifra de 2,835 milioane, va să zică a treia parte din monedele, ce s'au bătut în lumea întreagă (8,430 milioane). Franța, care este foarte bogată în aur, n'a bătut în acest timp decât 475 milioane de aur. Anul cel mai abundant în această privință a fost în Rusia 1899, când s'a bătut 872 milioane, aproape jumătatea aurului bătut în lumea întreagă, la 1897 și 1898 s'au bătut succesiv 853 și 680 milioane. Nică într'un stat nu s'a întâmplat operațiune monetară atât de colosală. Rusia ține așa dăr recordul monetelor de aur.

Rectificare. În rubrica „Soirile zilei” din numărul nostru de ieri, s'a strecurat o greșală, dăcându-se, că ministrul de interne bulgar Danef a fost la Viena. Fapt este, că Danef a fost la Belgrad, unde a avut o lungă conferință cu ministrul-șef de cabinet Vucic și s'a dat în onoarea lui și un banchet la curtea sârbescă.

Lucruri economice.

(Miseria agriculturii din Seini).

Diarul „Magyarország” publică următorul caracteristic articol:

„Nu scriem lucruri noi, când scriem despre uriașa miserie, ce apasă populația dela sate. Bôla această nu este recentă, ea rade corpul națiunii de mulți ani deja și în loc să se mai ușureze din, păcate trebuie să constatăm, că nevoile se sporesc din an în an, din zi în zi. Un gemet dureros se aude din toate părțile țării și acest gemet se repetă mereu. Aici își ține exploatarea cămătarilor orgiile sale pe ruina celor săraci, colo timpurile rele și plăgile elementare au nimicit rezultatul muncii grele udate cu lacrimi. Recolta slabă, prețuri mici, plăgi elementare, biruri grele și relații de câștig și de traiu deteriorate au făcut situația insuportabilă și nu la alt-ceva ci numai la ușa sau alta din cauzele de mai sus se pot reduce simptomele, cari au

pus pe gânduri nu numai pe filantropi, dăr chiar și pe politicieni.

Pauperismul general, greutatea fonciară, ce se potențează mereu, lipsa de brațe și scumpirea muncii, schimbul frecuent de proprietari, licitațiile, emigrările și crimele ce se înmulțesc, sunt tot atâtea urmări directe ale relațiilor economice înrăutățite. Zădarnice sunt aici orice filosofări și speculațiuni; dezechilibrarea radicală economică este cauza tuturor relelor, ce amenință viața națională și de stat. Dacă vrem să facem ceva — și trebuie să facem — contra acestor rele, în privința modului, a direcției și a mijloacelor, nu mai poate fi nici o îndoială, căci nevoile fiind de natură economică, este clar, că numai cu măsură economică putem ajuta.

Estimăm situația a devenit cu desăvârșire îngrijitoare. Populația din unele părți ale țării este espusă fometei. Căci anul acesta a fost așa de slab, încât în multe locuri nu s'a recoltat nici măcar sémânta. Din ce o să trăească micul agricultor, care n'a secerat de pe pământul său nici măcar pentru biruri și pentru sémântă? Aceasta este o situație înspăimântătoare. Te îngrozești când te gândești la ea. Pentru că descurcarea și scăparea din abia este îndoiosă. Nu ne-am mira de loc așa dăr, dacă eu începutul unei ni-ar veni vestii, că se golesc satele și oamenii emigră.

Dăr poporul acesta vră să trăească; să trăească, să muncască, să rabde, să sufere, numai ca să potă rămâne pe pământul udat de strămoșii săi. El pune toate petrele în mișcare, numai să nu treacă a-și părăsi coliba. Pentru-o iubesc pământul țării sale și binecuvântă glia, chiar și atunci când nu-i dă pâinea de toate zilele.

Însă acest bun popor nu găsește nici o ajutoare.

S'au adresat statului. Au creșut, au nădăjduit, că brațul viguros al statului îi va scote din nevoie. S'au înșelat! Măcar să n'au cerut vr'un lucru imposibil.

Micii proprietari din Seini (Sătmar) au apelat la stat pentru ușurarea situației lor insuportabile. N'au cerut ajutor bănesc, n'au cerut iertarea contribuțiilor, cu toate că ar fi avut motive s'o facă și acesta. Cu glas rugător au cerut numai atât, să li-se îngăduie a plăti dările peste o jumătate de an. Petiția au făcut-o în înțelegere comună, după-ce s'au consfătuț înțai. Ei au însărcinat pe președinte să redacteze petiția și pe urmă au iscălit-o cu toții, 90 de inși. Animați de cele mai bune speranțe, au trimis petiția la direcția financiară din Carreii mari.

Ce se întâmplă însă? Pote au dat o rezoluție favorabilă? Așa! Rezoluția n'a venit nici astăzi, dăr a venit alt-ceva. Beamterul, în escosul său de zel, a găsit că au pus timbru numai de 1 coronă, pe petiție cu toate, că era iscălită de 90 oameni. Si s'a taxat petiția cu 450 corone, venind ordin la percepția din Seini, să incaseze dela fie-care subscriber câte 5 corone. Această procedură este mai mult de cât draconică față cu o petiție colectivă. Etă deci, că bieții oameni, cari implorau ajutor, în loc de ajutor capătă un plus de biruri.

Mare este acum revolta acelor nenorociți. Să mai petiționeze nu îndrănesc. S'au spăriat de fiascul cel'au avut cu prima petiția. Acum însă se sfătuiesc despre un alt lucru. Mișcarea este încă în embrion, și ar pută fi suprimate, îndreptând poporul pe altă cale. Mâne său peste câte-va zile pote ajutorul va fi târziu. Poporul din Seini vră să și vândă pământurile, casele și tot ce are. Să vândă tot și să plece în căutare unei patrii mai bune.

Alegerile în Brașov.

Astăzi se fac alegerile dietale în cercul I. și II. al orașului Brașov și în momentul ce când scriem aceste rânduri, la orele 6 s. încă nu s'au terminat nici într'un cerc. Pentru cercul I. a fost candidat din partea Sașilor Lutz Korodi, și din partea maghiară Dr. Vajna Gabor. Actul alegerii se face în casa Sfatului, unde încă de dimineața a fost mare afluență de alegători, Sași și Maghiari.

Până la orele 3 $\frac{1}{2}$ votase Brașovul-vechiu și Cetatea. Korodi a intrunit până la acea oră 431 și Vajna 216 voturi. (Cetatea singură a dat următoarea proporție: Korodi 291, Vajna 141).

Până la orele 5 au avut în cercul I. Korodi 600, și Vajna 291 voturi.

Când scriem aceste rânduri votează încă suburbiul Blumena, Stupini, Dêrste, Timișul de sus și de jos și Predealul. Se crede că alegerea în cercul acesta va dura până după orele 9.

Pentru cercul II. (Cetate-Scheiu) votarea s'a făcut în sala dela casa industrială (Gewerbehaus). Candidații au fost aici: Ernst Hintz, din partea Sașilor și Lud. Réthy din partea Maghiarilor.

La orele 3 $\frac{1}{2}$ Hintz avea numai cu câte-va voturi mai mult decât Réthy. Până la 5 $\frac{1}{4}$ au votat în acest cerc 289 pentru Hintz și 230 pentru Réthy. Aici probabil alegerea se va termina pe la 7 ore. Se crede, că Hintz va reuși.

SCRIRI ULTIME.

Fiume, 7 Octomvrie. Alegerea de aici a fost foarte agitată. A reușit guvernamentalul contele Baththany contra autonomistului naționalist Zanella. S'au produs mari turburări. Mai mult de 150 persoane au fost arestate. A fost arestat și procurorul în retragere Ferdinand Kutschera.

Viena, 7 Octomvrie. Principele și principesa de Saxa-Meiningen, cumnatul și sora împăratului Germaniei au plecat spre Sinaia. Principele va asista la marile manevre regale române.

DIVERSE.

Legenda floriei numite „edelveis” Favorita florie a Carmen-Sylvei și a împărătesei Alexandra de Rusia, este foarte rară. Ea crește numai pe stânci. Prin ce capriciu al naturii, această florie în formă de stea, atât de frumoasă și dragălașă, s'a refugiat pe stâncile din munții vecinici acoperiți cu zăpadă? Explicația o găsim în următoarea legendă elvețiană, povestită de femeia unui călăuz de escursionști prin munți: „Pe timpul, când Isus s'a născut în Vifleim, vestita stea, care a condus pe cei trei crai dela Răsărit la ieslea Mântuitorului terminându-și misiunea, trebuia să se retragă. Unde să se ascundă însă? Pe cer ar fi eclipsat pe toate celelalte stele cu lumina sa și alți magi s'ar fi luat după dânsa, căutând un alt Mesia. Ast-fel se vedu forțată a-și căuta refugiu pe pământ. Timp îndelungat a răstăcit pe de-asupra continentelor și insulelor, căutând o regiune, unde să-i placă. — Într'o noapte de Marț zări Alpii din Elveția, cu văile și pășunile pacinice cu satele și locuitorii vrednici și modești și divisându-se într'o infinitate de stele, se cobori pe virful acestor munți. A doua zi păstorii și vânătorii găsiră printre pietri flori răsărite ca în poavești, sămănând cu nisca stele de catifea albă. Etă de ce florea „edelveis” nu se vestește nici-odată și aduce noroc”. Acum însă a devenit așa de rară, în cât autoritățile elvețiene s'au vedu nevoite a pune pedepse aspre pentru locuitorii, cari ar oulege-o. — Nu-i așa, că e emoționant și admirabil simbol această alasă legendă a sufletului popular?

Miere amețitoare. Albinele strâng miere și din flori de „celea”, ale căror sucuri sunt narcotice. Mierea rezultată numai din asamenea flori pote să fie vătămătoare chiar și oamenilor, după cum au esperiat și soldații lui Xenophon, cari trecând prin Asia mică în apropierea de Trapezunt au mâncat multă miere și au căzut într'un leșin, de ai fi creșut că sunt morți. Unele sucuri le amescă chiar și pe albine, cari cad așa de pe flori. Așa vedem adese-ori că albinele amescă de flori de tei, și se desmetecesc abia după 10—15 minute, ca să treacă apoi la alte flori. Același lucru îl putem observa și cu florea oleandului, pe care albinele de asemenea o vizitează.

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu.

Redactor responsabil: Traian H. Pop.

**Dela „Tipografia A. Mureșianu“
din Brașov,
se pot procura următoarele cărți:**

(La cărțile aici înșirate este a se mai adauge pe lângă portul postal arătat, încă 25 bani pentru recomandatie.)

Cărți de rugăciuni și predicii.

Anghira Mântuirii, cânticea de rugăciuni și de cântări pentru mângăierea sufletescă *Ediț. IV. corectată.* Gherla. Prețul unui es. în păreți tari colorați 70 bani. (+ 10 b. porto.)

Mărgăritarul Sufletului, carte de rugăciuni și cântări, întocmită pentru toate trebuințele vieții. *Edițiunea IV.* Gherla. Conține peste 343 pag. Legată costă 1 cor. (+ 10 b. porto.)

Micul mărgăritar sufletesc, cânticea de rugăciuni și cântări, întocmită mai ales pentru copiii mai marișori. Legată costă 44 bani (+ 5 b. porto.)

Carte de rugăciuni, cereri și laude intru onărea Preacuratei Fecioare Maria pentru folosul și mângăierea sufletelor. Prețul legat 40 bani (+ 5 b. porto.)

Cuvântări funebrele și iertăciuni pentru diferite cusurii de morțe, întocmite de *Ioan P. P.* Conțin vre-o 400 pag. Prețul 3 corone (+ 20 b. porto.)

Cuvântări bisericesti de *Ioan Papiu*: tomul I, III și IV cuprinde cuvântări bisericesti acomodate pentru oricel timp; și pentru toate sărbătorile de peste an. Pe lângă predicii, se mai află în text câte-o instructivă notiță istorică privitoare la însemnătatea diferitelor sărbători. Fia-care tom separat costă 3 cor. (pl. 10 b. porto.)

Predicii pe toate Duminecile și sărbătorile de peste an, Vol. I. de *Em. Elefterescu*, cunoscut atât de bine în cercurile romănesci din numărós le sale scrieri. Are 250 pag. Prețul cor. 3 (+ 20 b. por.)

De același autor a apărut Vol. II. cu **„Predicii ocazionale și funebrele“**, care se estinde pe 220 pag. și conține predicii multe pentru cununii, și diferite ocațiuni (la sănuirea de biserică, la instalări de parochii, la prezentarea pentru primaora a preotului în parochii etc. etc.) Prețul 3.50 cor. (+ 20 b. porto.)

Predicii pentru Duminecile de peste an, compuse după catechismul lui

Decharbe, de *V. Christe*. Conține predicii dela Dumineca XI după Rosalii până la Dumineca Vameșului. Prețul cor. 1.60 (prin postă cor. 1.70.)

Predicii pentru Dumineci de *Iustin Popșiu*, învățatul scriitor bisericesc, marele orator și bunul Român de odinioară. Format mare de 500 pag. Prețul cor. 4.40 (+ 30 b. porto.)

Scrieri literare pentru popor.

„Considerațiuni istorice asupra asociațiunii popórelor și aplicațiunile lor la națiunea noastră“ de *Ioan Clinciu* profesor în Bucuresci. Prețul 2 cor. (+ 10 b. prt.)

Țigani, schiță istorică, de *I. P. Rețeganul*. Prețul 1 cor. (+10 b. p.)

Dilele lui Mesia (Ben Hur) de renumitul scriitor *Lewis Valace*. Tomul I costă cor. 1.50 Tom II cor 1.40 (+ 30 b. porto de fiă-care.)

Istoria iumii, talmăcită de preotul *Constantin Morariu* din cartea nemțescă a D-ului Th. B. Welser. Partea I, II și III, fiă-care parte cu câte 1 cor. (cu porto 1 cor. 10 b.)

Taina norocului séu Povestea satului Nemernicenii de *Tache Brânduș*. Acésta carte e forte potrivită pentru poporul nostru și costă 1 cor. (+10 b. p.)

Balade populare de *Avram Corcea* costă cor. 1.60 plus 10 b. porto. Pentru România 3 lei 20 b.

Banca de scóla de *I. Dariu*, 30 b. (plus 10 b. p.)

Disciplina în serviciul educațiunii de *I. Dariu*, 40 b. (plus porto 10 b.)

Idealul învățatorului român de *I. Dariu*, 40 b. (plus porto 10 b.)

Tragedia Calvarului de abat. *Henry Bolo* traducere în romănescă de membrii soc. de lect. „Inocențiu M. Clain“ din (Blașiu. Prețu 2 cor. pentru România 3 lei plus 20 b. porto.)

Lilice dela Pind, poesii macedonene-originate și daco-romăne de *P. Vulcan*. cor. 2 (pl. porto 10 b.)

Cartea Săténului, romanele de *Em. Fărăeam* cor. 1 (pl. 5 b. por.)

„In veltóre“ romanele și impresii de *Vlăduță*, cor. 1.20 (porto 10 b.)

„Amicul tinereții“, Anul I. fôie de cunoscențe folositore de *prof. I. Moisil*. legat în păreți tari costă 5 cor. (por. 20 b.)

Descrierea corpului omenesc și regule igienice pentru școlele primare de *prof. I. Moisil* 50 b. (por. 5 b.)

Higiena de *prof. Moisil*, cor. 2 (por. 10 b.)

Dietetica populară, scrisă cu deosebită considerațiune la modul de vețuire a țeranului român, de *Simeon Stoica*, medic pensionat. Conține vre-o 25 figurii în text. Se vinde acum în loc de cor. 1.60 cu 1 cor. (+ 10 b. porto.)

Umbre și lumini poesii de *Em. Părăeam*, cor. 2.50 (porto 20 b.)

Cugete și considerațiuni din experiența vieții lui Arghirobarb. Conține 170 de sfaturi înțelepte, scóse din pățania vieții. Prețul 20 b. (cu posta 24 b.)

Logodnica contelui Stuart, povestire din viața Românilor bihoreni, de *L. Rudow-Suciu*. 148 pag. 8°. Prețul. 1 cor. (+ 10 b. porto.)

Povestea despre prințul Ahmed al Kamel séu Pribeagul îndrăgostit. Tradusă de *Dr. T.* Prețul 60 b. (+ 6 b. porto)

Toaste pentru tot felul de persoane și ocațiuni, de *Tit. V. Gheaja*, spiritual la instit. de corecțiune din Gherla. Pr. 40 b. (cu posta 44 b.)

Buchetul, culegere de cântări bătrănesci și naționale de *I. Pop Rețeganul*. Prețul 50 b. (cu porto 56 b.)

Risete și zimbete, de *T. V. Gheaja*, cu 254 de anecdote, păcălituri și povestiri glumețe. Prețul 60 b. (cu posta 70 b.)

125 chiuituri de cari strigă feciorii în joc, de *I. P. Rețeganul*. Pr. 24 b. cu porto 30 b.

Nopti de érnă romanele pentru popor, de *George Simu*. Conține romanele cu tendințe morale. Form. 4° 250 pag. Prețul cor. 1.20 (cu posta cor. 1.30)

Opșaguri, cât cioplite cât pilite și la lume împărțite, de *I. P. Rețeganul*. Vre-o 60 de poesii glumețe. Pr. 80 b. (+ p. 10 b.)

„Pe pragul norméntului“, de preotul *G. Simu*, conține ver-uri funebrele pentru popor și pentru inteligeuți. Pr. 50 bani (+ 6 b. porto.)

Amintiri din Grecia de *Teodor Bulc*; prețul cor. 1.20 (plus 10 b. porto.)

Schițe din Italia de *Teodor Bulc*, prețul 2 cor. (+ 20 b. porto.)

Poesii populare de *prof. A. Ram* Iancu așitate și publicate de *Simeon Fil. Marian* Prețul 1 cor. (+ 10 b. porto)

Teoria dramei cu un tractat introductiv despre frumos și artă de *prof. Dr. Iosif Blaga*. Prețul coróne 3.60 (plus 30 b. porto.)

„Caractere morale, esemple și sentințe culese din istoriile și literaturile popórelor vechi și moderne“ de *Ioan Popea*, profesor. Cetitorul află în acésta carte (de aprópe 400 pag.) o comórá nespuse de prețiosă de învățături, de mângăieri, de însufletiri spre tot ce e moral, nobil și frumos. Prețul cor. 2.50 (cu posta cor. 2.70.) Pentru România 3 Lei, la care este a se adauge și portul postal.

Cursul la bursa din Viena.

Din 7 Octomvre n. 1901.

Renta ung. de aur 4%	118.40
Renta de coróne ung. 4%	92.70
Impr. cáil. fer. ung. în aur 4 1/2%	121.25
Impr. cáil. fer. ung. în argint. 4 1/2%	100.—
Oblig. cáil. fer. ung. de ost I. emis. 119.25	
Bonuri rurale ungare 4%	92.10
Bonuri rurale croate-slavone	95.30
Impr. ung. cu premii	176.75
Losuri pentru reg. Tisei și Seghedin	143.—
Renta de argint austr.	98.30
Renta de hârtie austr.	98.40
Renta de aur austr.	118.60
Losuri din 1860.	138.65
Acții de-ale Bâncei austro-ungară	16.30
Acții de-ale Bâncei ung. de credit. 622.—	
Acții de-ale Bâncei austr. de credit. 614.—	
Napoleoniori.	18.99
Mărci imperiale germane	117.25
London vista	239.—
Paris vista	94.92 1/2
Rente de coróne austr. 4%	95.50
Note italiene	91.90

Cursul pieței Brașov.

Din 8 Octomvre n. 1901.

Bazenota rom. Cump.	18.94	Vënd.	18.96
Argint român. Cump.	18.30	Vënd.	18.64
Napoleoniori. Cump.	19.—	Vënd.	19.04
Galbeni Cump.	11.30	Vënd.	11.40
Buble Rusesci Cump.	126 1/2	Vënd.	127 1/2
Mărci germane Cump.	53.50	Vënd.	—
Lire turoesci Cump.	10.72	Vënd.	—
Suis. fone. Albina 5%, 100 —	Vënd.	101 —	

Incă un câștig de 5,000 Cor., care s'a câștigat în Loteria de classă reg. ung., cu Losul nr. 9,933 la Mihalovits & Nussbächer CASĂ de BANCĂ în BRAȘOV.

HOTEL ORIENT

Cu începere de Duminecă din 29 Septemvre a. c. vine la vëndare în

Restaurantul Hôtel Orient (nr. 1) dîlnic Bere prospătă de Steinbruch (a Dreher),

Königsbräu paharu . . . 10 cr.
Transilvania bräu paharu 8 cr.

Totodă atrag atențiunea on. public asupra

Vinurilor escelente de masă, vechiu și în butelii și **Șampanie.**

Bucătărie recunoscută de bună și ieftină.

Abnamente în local și afara de local.

Table d'hôte pentru nunți și societăți cu prețuri ieftine.

Dejun zona 8 cr. **Serviciu prompt.**

Rogându-mă de o cercetare numărósă, sunt cu totă stima

Adolf Mühlhofer,
Restaurateur,

5-10.277.

AVIS pentru amatorii de BERE!

Se aduce la cunoscența on. public, că cu începerea de ađi se vinde în **Villa Kertsch la CAFENEAUA și RESTAURANTUL „BOULEVARD“ Bere de Steinbruch Dreher (Märzenbier)** direct produsă și pusă în vëndare nefalsificată.

Dejun zonă 8 cr. — În Cafenea se vinde de ađi încolo **Cafea pentru dejun cu 12 cr.**

În fie-care ăi concertiză „Capela“ lui Dick Georg, sosită de curënd din Büssel. — Separé's stau la dispoziția P. T. publ. De o cercetare numărósă se rogă

5-6.277

Antreprenorii.

ANUNCIURI (inserțiuni și reclame) sunt a se adresa subscrierilor administrațiunii. În casul p-

Publicării unui anunciu mai mult de odată se face scđământ, care creșce cu cât publicarea e face mai de multe ori.

Adm. istr. „Gazetai Trans.“